

Az piac-összekapcsolási algoritmus, illetve a folyamatos kereskedési algoritmus módszertana

mely közös követelménycsomagot is tartalmaz a kapacitásfelosztásra és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó iránymutatás létrehozásáról szóló 2015/1222 számú, 2015 július 24-i bizottsági rendelet 37. cikk (5) bekezdése szerint

2018. július 26.

Tartalomjegyzék

Mivel

1. cím

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy és hatály

2. cikk

Fogalom meghatározások és értelmezések

Algoritmusok

3. cikk

Algoritmus követelmények

4. cikk

Piac-összekapcsolási algoritmus

5. cikk

Folyamatos kereskedési algoritmus

3. CÍM

Az algoritmus teljesítményirányítása

6. cikk

Az algoritmus teljesítményének nyomon követése

7. cikk

Méretezhetőség kezelése

8. cikk

Korrektív intézkedések

4. CÍM

Az algoritmus változtatásának kezelése

9. cikk

Változáskezelési módszertan

10. cikk

Változtatási kérelmek benyújtása

11. cikk

Változtatási kérelmek értékelése és kezelése

12. cikk

Döntéshozatal és változtatási kérelmek végrehajtása

5. CÍM

Átláthatóság és nyomon követés

13. cikk

Közzététel

14. cikk

Nyomon követés

6. CÍM

Záró rendelkezések

15. cikk

Nyelv

Az Algoritmus módszertan 1.sz. melléklete A piac-összekapcsolási algoritmusra vonatkozó közös követelménycsomag

Az Algoritmus módszertan 2.sz. melléklete A folyamatos kereskedési algoritmusra vonatkozó közös követelménycsomag

Mivel

Jelen dokumentum a kapacitásfelosztásra és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó iránymutatás létrehozásáról szóló (EU) 2015/1222 számú, 2015 július 24-i bizottsági rendelet ('CACM Rendelet') 37. cikk (5) bekezdésének megfelelően megállapítja a piac-összekapcsolási algoritmus, illetve a folyamatos kereskedési algoritmus módszertanát ('Algoritmus módszertan'). Mellékletként tartalmazza továbbá a piac-összekapcsolási algoritmusra ('másnap algoritmus követelmények') és a folyamatos kereskedési algoritmusra ('napon belüli algoritmus követelmények') vonatkozó közös követelménycsomagot a CACM Rendelet 37. cikkének megfelelően.

(2) Jelen Algoritmus módszertan figyelembe veszi a kapacitásfelosztási és szűkkeresztmetszet-kezelés általános célkitűzéseit, ahogy az a CACM Rendelet 3. cikkében leírásra került, az alábbi (3) - (12) bekezdésekben kifejtettek szerint.

(3) Az Algoritmus módszertan előmozdítja a hatékony versenyt a villamosenergia -termelés, -kereskedelem és -ellátás terén (CACM Rendelet 3(a)) azáltal, hogy egyenlő versenyfeltételeket teremt minden piaci szereplő számára a gazdasági többlet maximalizálására irányuló optimalizáció és a piac-összekapcsolásban és a folyamatos kereskedésben való részvételre vonatkozó átlátható feltételek biztosítása révén.

(4) Az Algoritmus módszertan biztosítja, hogy az övezetközi kapacitás felosztása akként történjen, hogy az a gazdasági többletet maximalizálja, ezzel járulva hozzá az átviteli infrastruktúra optimális kihasználásának biztosításához (CACM Rendelet 3(b) cikk).

(5) Az Algoritmus módszertan biztosítja, hogy az egységes másnap piaci-összekapcsolás (SDAC) és az egységes napon belüli piac-összekapcsolás (SIDC) keretében folytatott övezetközi kereskedelem figyelembe vegye az összehangolt kapacitászámítás felelősök által megadott övezetközi kapacitásokat és felosztási korlátokat, és ezáltal biztosítja azt, hogy az üzembiztonságot az SDAC és SIDC működése ne veszélyeztesse. (CACM Rendelet 3(c) cikk).

(6) Az Algoritmus módszertan egyaránt támogatja az összehangolt nettó átviteli kapacitás alapú megközelítést és az áramlásalapú megközelítést is, ezáltal segíti az övezetközi kapacitás számításának optimalizálását. (CACM Rendelet 3(d) cikk). Ami az övezetközi kapacitásfelosztást illeti, az Algoritmus módszertan támogatja az explicit felosztásnál hatékonyabbnak számító implicit övezetközi kapacitásfelosztást, és megengedi az explicit övezetközi kapacitásfelosztás használatát is.

(7) Az Algoritmus módszertan biztosítja az átviteli rendszer-üzemeltetők (TSO-k), a kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltetők (NEMO-k) és a piaci szereplők tisztességes és megkülönböztetéstől mentes kezelését. (CACM Rendelet 3(e) cikk). A TSO-k és NEMO-k megkülönböztetéstől mentes kezelése a SDAC-ban és SIDC-ben való részvételhez minden NEMO és TSO számára nyílt hozzáférés megengedése útján, valamint a SDAC és SIDC fejlesztése és üzemeltetése vonatkozásában követelményeik meghatározásának lehetővé tétele révén valósul meg. A piaci szereplők megkülönböztetéstől mentes kezelése a piaci szereplők igényeinek megfelelő különböző termékek támogatása révén teljesül. Ezen felül az ajánlataik párosításának olyan objektív függvény az alapja, ami maximalizálja a gazdasági többletet. Az Algoritmus módszertan nincs kihatással az Ügynökség és a szabályozó hatóságok megkülönböztetéstől mentes kezelésére.

(8) Az Algoritmus módszertan biztosítja és javítja az információk átláthatóságát és megbízhatóságát (CACM Rendelet 3 cikk (f)) az algoritmus fejlesztés és működtetés transzparens irányítása által. Ez az algoritmus teljesítményének kezelésére és felügyeletére vonatkozó átlátható szabályok, a korrekciós intézkedések, és az algoritmus változtatására vonatkozó kérelmek útján valósul meg. Az átláthatóság és megbízhatóság megvalósulását szolgálják továbbá a rendszeres jelentéstételi kötelezettségek, a folyamatokra vonatkozó dokumentumok közzététele és az algoritmusok működésének ellenőrzéséhez szükséges információk érdekelt felekkel való megosztása.

9) Az Algoritmus módszertan hozzájárul az európai villamosenergia-átviteli rendszer és villamosenergia-ágazat hatékony hosszú távú működéséhez és fejlődéséhez (CACM Rendelet 3. cikk (g)), mivel az EU és feljogosított harmadik országok villamosenergia-piacai és hálózatai számára biztosítja a részvételt az SDAC-ban és SIDC-

ben. Ez olyan környezetet teremt, amelyben ezen piacok hatékonyon működhetnek, ahol a legolcsóbb termelés található a legnagyobb kereslettel, és ahol biztosítottak a hatékony jelzések avillamosenergia-szektor működése és fejlesztése szempontjából.

(10) Az algoritmusok világos árképzési szabályokat alkalmaznak, ami nem teszi lehetővé a piaci szereplők közötti diszkriminációt. Ennélfogva az Algoritmus módszertan figyelembe veszi a tisztességes és szabályos piac és a tisztességes és szabályos árképzés iránti igényt (CACM Rendelet 3. cikk (h)) azáltal, hogy az algoritmusok mindig maximalizálják a gazdasági többletet és az eredményük megismételhető és az SDAC és SIDC teljes EU-ra és feljogosított harmadik országokra való kiterjesztése támogatásához szükséges mértékig méretezhető.

(11) Az Algoritmus módszertan elősegíti az egyenlő versenyfeltételek megteremtését a kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltetők számára (CACM Rendelet 3. cikk (i)) azáltal, hogy megengedi egynél több NEMO részvételét egy ajánlattételi övezeten belül, és egyenlő lehetőséget nyújt minden NEMO számára a szolgáltatásaikkal való versenyzésre, a CACM rendelet 5. cikke szerinti nemzeti jogi monopólium kivételével. Az Algoritmus módszertan biztosítja azt is, hogy a NEMO-k termékek testreszabására vonatkozó igényeit egyenlően és megkülönböztetéstől mentes módon kezelje, figyelembe véve ezen igényeknek az algoritmus teljesítményére gyakorolt hatását is.

(12) Az Algoritmus módszertan biztosítja az övezetközi kapacitáshoz való megkülönböztetéstől mentes hozzáférést (CACM Rendelet 3.cikk (j)) úgy, hogy biztosítja az implicit kapacitásfelosztás alkalmazását, amely az övezetközi kapacitásokat úgy allokálja a piaci szereplők ajánlataihoz, hogy a gazdasági többlet meghatározott időpontban való maximalizását biztosítja.

(13) Az Algoritmus módszertannak szavatolnia kell, hogy a piac-összekapcsolási algoritmus és a folyamatos kereskedési algoritmus a rendelkezésre álló időn belül találjon minden napra olyan megoldást, ami megfelel a piac-összekapcsolás és az implicit kapacitásfelosztás koncepciójának. Az Algoritmus módszertan objektív kereteket kell, hogy nyújtson a működési teljesítmény ellenőrzéséhez és az erre vonatkozó kommunikációhoz, miközben biztosítania kell azt is, hogy az érdekelt felek megértsék az algoritmus működését.

(14) A piac-összekapcsolási algoritmus és a folyamatos kereskedési algoritmus változtatását nyitott, átlátható és megkülönböztetéstől mentes módon kell intézni, szükség szerint a résztvevők bevonásával. Ezen változtatásoknak biztosítaniuk kell, hogy az algoritmus teljesítménye egy ésszerű jövőbeli időtartam során elfogadható szinten maradjon, egy valószínű piaci növekedést és fejlődést feltételezve. Ennek elérése érdekében az egyéni NEMO és TSO igényeket addig a mértékig támogatni kell, amíg azok nem okoznak kárt egyik félnek sem, vagy magukban foglalják a károk enyhítésére tett diszkriminációmentességet biztosító intézkedéseket.

(15) Míg a jelenlegi másnapi ('DA') és napon belüli ('ID') algoritmus megoldások támogatnak minden meglévő követelményt és minden, a termékeken belül kialakított olyan egyéni terméket, amit a NEMO-k az egységes másnapi piac-összekapcsolás és az egységes napon belüli piac-összekapcsolás keretében számításba vehetnek ('DA és ID termékek'), ilyen szintű támogatás nem feltétlenül lesz lehetséges akkor, amikor az SDAC és az SIDC számos további ajánlattételi övezetre kiterjesztésre kerül, és a termékek használata jelentősen megnő. Egy ilyen helyzetben az algoritmusnak legalább a termékek olyan kombinációját kell támogatnia, ami nem korlátozza jelentősen a piaci szereplők igényei és azon követelmények teljesülését, amelyek lehetővé teszik a TSO-k számára a CACM Rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítését. Külön módszertanra van szükség a változtatásra és korrekatív intézkedésekre vonatkozó kérelmek tekintetében szükséges döntéshozatalra vonatkozóan, a termékek és követelmények effajta korlátai kapcsán szükséges egyértelműség érdekében.

(16) A CACM rendelet minden követelményének való megfelelés érdekében a jelenlegi másnapi és napon belüli algoritmus megoldások további kutatás-fejlesztést igényelnek az algoritmus működésére és modelljére vonatkozó IT megoldásokat illetően. Valemennyi NEMO-nak rendszeresen tájékoztatnia kell a szabályozó hatóságokat és egyéb érdekelt feleket a kutatás-fejlesztési folyamatok várható kimeneteléről, annak lehetővé tétele érdekében, hogy azok hozzáigazíthassák a saját működési folyamataikat az újonnan kifejlesztett megoldásokhoz.

(17) A piac-összekapcsolási algoritmusnak támogatnia kell a több piaci időegységen ('MTU') átívelő, és gyakran a mindent-vagy-semmit elfogadási kritériummal bíró termékeket (és követelményeket). Ez összetett kombinatorikai számítások elvégzését igényli számos alternatív (a CACM Rendeletnek megfelelő) megoldás végigszámolása érdekében. Annak érdekében, hogy az eredményeket a CACM Rendelet 48. cikk (1)

bekezdése és 59. cikk (4) bekezdése alapján valamennyi TSO által meghatározott határidőn belül rendelkezésre lehessen bocsátani, előfordulhat, hogy az algoritmusnak nem lesz elegendő ideje minden lehetséges megoldás felkutatására a maximális gazdasági többletet nyújtó optimális megoldás megtalálása céljából. Ebben a tekintetben a gazdasági többlet maximalizálására vonatkozó SDAC és SIDC követelmény a rendelkezésre álló időkereten belül megtalált összes lehetséges megoldás közül a lehető legmagasabb gazdasági többletet biztosító megoldás megtalálására vonatkozó követelményként értendő. Ez speciális esetekben hatással lehet a CACM Rendelet 3. cikk (h) pontja szerinti, a tisztességes és szabályos árképzés iránti igény figyelembe vételének követelményére. Miután a gazdasági többlet maximalizálása (azaz az optimális megoldás) tekinthető ezen követelmény teljesítése legjobb biztosítékának, valamennyi NEMO-nak minimalizálnia kell az időkereten belül talált megoldás optimális megoldástól való eltérésének fokát.

(18) A CACM Rendelet 38(1)(e) pontja alapján a piac-összekapcsolási algoritmusnak megismételhetőnek kell lennie, ami azt jelenti, hogy ugyanolyan bemeneti adatokkal történő ismételt lefuttatás esetén konzisztens módon ugyanazt az eredményt kell produkálnia. Azonban, miután időfüggő, hogy a piac-összekapcsolási algoritmus milyen megoldásra jut, a megismételhetőség csak ugyanazon feltételek esetén biztosítható, vagyis ugyanolyan hardver és szoftver konfiguráció esetén, és egyező számú algoritmus iteráció mellett.

(19) A CACM Rendelet 51(1)(e) pontja alapján a folyamatos kereskedési algoritmusnak megismételhetőnek kell lennie. Miután az ajánlatok párosításának alapja a folyamatos kereskedési algoritmusban az ár, és a benyújtás időpontja, a folyamatos kereskedési algoritmus semmiféle véletlenszerűségi elemet nem tartalmaz. Ebből kifolyólag a folyamatos kereskedési algoritmus alapértelmezés szerint megismételhető. Emiatt a folyamatos kereskedési algoritmus megismételhetőségének ellenőrzése nem szükségeszerű.

(20) A CACM Rendelet 38(1)(e) és 51(1)(e) pontjai alapján a folyamatos kereskedési algoritmusnak méretezhetőnek kell lennie. Ez azt jelenti, hogy képesnek kell lennie alkalmazkodni az SDAC és SIDC új ajánlattételi övezetekre (és új NEMO-kra) történő kiterjesztéséhez, csakúgy, mint a másnapi és napon belüli termékek használatának kibővítéséhez, illetve az algoritmus követelmények megnövekedéséhez. Azonban végtelen méretezhetőség (i) nem lehetséges, hiszen bármilyen hardver és szoftver konfiguráció technológiai teljesítőképessége határos, és ez extrém esetben korlátozó lehet, (ii) nem hatékony, hiszen költségnövelő hatású, ami nincs arányban az általa elérhető eredménnyel, és (iii) nem szükséges, mivel a piacösszekapcsolás dimenziói nem végtelenek a földrajzi kiterjedés, a NEMO-k, termékek és követelmények száma szempontjából. Ezért a méretezhetőségnek a CACM Rendelet célkitűzéseinek megvalósítása szempontjából kell megfelelőnek lennie.

(21) A további ajánlattételi övezetek vonatkozásában a teljesen működő és összekapcsolt belső energiapiac kiteljesítése a piac-összekapcsolás minden alkalmas ajánlattételi övezetre és NEMO-ra történő kiterjesztését teszi a legfontosabb célkitűzéssé. Ennélfogva, jelen módszertan elfogadásának időpontjában az algoritmusnak támogatnia kell minden alkalmas ajánlattételi övezetet és NEMO-t, valamint a TSO-k és a másnapi és napon belüli termékek minden meglévő követelményét. Azonban, mivel az alkalmas ajánlattételi övezetek és NEMO-k száma a jövőben növekedni fog (például harmadik országokra történő kiterjesztés következtében), az algoritmusokat folyamatosan fejleszteni kell ahhoz, hogy kezelni tudjanak minden további, az SDAC-ban és SIDC-ben való részvételre alkalmas ajánlattételi övezetet (és NEMO-t), és a TSO-k újabb, a kapacitásszámítási régiók kapacitásszámítási módszertanainak fejlődéséből eredő követelményeit.

(22) Az algoritmusok megvalósítása és kezelése az algoritmus teljesítményének ellenőrzését teszi szükségessé. Ha nem várt fejlemények okán romlana az algoritmus teljesítménye, valamennyi NEMO-nak korrekciós intézkedéseket kell alkalmaznia a teljesítmény helyreállítása érdekében. Ezen intézkedéseket a TSO-kkal koordináltan kell végrehajtani, és időben közölni kell az érdekelt felekkel. A hatékony és átlátható irányítás elengedhetetlen feltétele ennek a folyamatnak.

(23) Az algoritmusoknak a méretezhetőség szempontjából való jövőbeni fejlődése változtatásokat tesz szükségessé az algoritmusok funkcionalitásai, illetőleg a meglévő funkcionalitások használata tekintetében. Ezen változtatások bevezetése céljából valamennyi NEMO-nak együtt kell működnie valamennyi TSO-val, abban az esetben, ha ezen változtatások kihatással vannak a TSO-k algoritmus követelményeire vagy az algoritmus teljesítményére, emellett a változtatásokat az érdekelt felekkel kellő időben közölni kell. A hatékony és átlátható irányítás elengedhetetlen feltétele ennek a folyamatnak.

(24) A piac-összekapcsolási algoritmus és a folyamatos kereskedési algoritmus fejlesztése és üzemeltetése

szoros együttműködést követel meg valamennyi NEMO és valamennyi TSO között az egységes másnapi és napon belüli piac-összekapcsolás napi szintű működtetésének részeként, összhangban a CACM Rendelet 10. cikkével. Ennek érdekében a NEMO-k és a TSO-k együtt kell, hogy működjenek az algoritmus teljesítményének menedzsment folyamataiban, az algoritmus változtatásához vezető folyamatokban, és ezen folyamatokat meghatározó mögöttes szabályok fejlesztésében.

(25) Az algoritmusok kialakítása és üzemeltetése kiemelkedően transzparens folyamatokat igényel. Ennek okán valamennyi NEMO-nak kellő időben közzé kell tennie az algoritmus üzemeltetéséhez, menedzsmentjéhez, teljesítményéhez vagy jövőbeli fejlesztéséhez kapcsolódó minden releváns információt és jelentést. Ezen felül valamennyi NEMO köteles gondoskodni arról, hogy az érdeklődő közvélemény megérthesse az algoritmus működését, és ebből a célból a piaci-összekapcsolási algoritmus és a folyamatos kereskedési algoritmus részletes leírását közzé kell tenniük és rendszeresen frissíteniük kell.

(26) A TSO-k vagy NEMO-k által a CACM Rendeletnek megfelelően kialakított különböző feltételek, követelmények vagy módszertanok jövőbeli fejlődése az algoritmus további módosítását teheti szükségessé. Ilyen esetben valamennyi TSO-nak és NEMO-nak aktualizálnia kell a másnapi és napon belüli algoritmus követelményeket, és ezt követően valamennyi NEMO-nak frissítenie kell az Algoritmus módszertant és jóváhagyás végett be kell azt nyújtaniuk valamennyi szabályozó hatóság részére. Különösképpen valamennyi NEMO ki kell, hogy alakítsa valamennyi TSO-val együttműködve az algoritmus teljesítmény ellenőrzésének és az algoritmus változtatási kérelmek kezelésének részletes módszertanát, és be kell, hogy nyújtsa azt jóváhagyásra valamennyi szabályozó hatósághoz, a jelen Algoritmus módszertan módosításaként.

1. cím

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy és hatály

1. Az Algoritmus módszertan meghatározza az egységes másnapi piac-összekapcsolási algoritmust és az egységes napon belüli folyamatos kereskedési algoritmust a CACM Rendelet 37. cikkének megfelelően. Az Algoritmus módszertan magába foglalja a másnapi és napon belüli algoritmus követelményeket (1. számú mellékletében és 2. számú mellékletében).

2. A következő előírások és azokhoz kapcsolódóan valamennyi NEMO döntései a vonatkozó jogi rendelkezések szerint alkalmazandók.

2. cikk

Fogalom meghatározások és értelmezések

1. A jelen Algoritmus módszertanban alkalmazott fogalmakat a 714/2009/EK Rendelet 2. cikkében, az 543/2013/EU Rendelet 2. cikkében, a CACM Rendelet 2. cikkében, a 2009/72/EK Irányelv 2. cikkében, a „menetrendkezelési terület” definíciója kivételével a 2017/1485/EU Rendelet 3. cikkében és a Piacösszekapcsolás-Üzemeltető (MCO) Tervben található fogalom meghatározások szerint értendők.

2. Ezen túlmenően az alábbi fogalom meghatározásokat kell alkalmazni:

a) Algoritmus ellenőrzési módszertan: a piac-összekapcsolási algoritmus és a folyamatos kereskedési algoritmus teljesítményének értékelésére valamennyi NEMO által közösen, valamennyi TSO-val együttműködésben kialakított módszertant jelenti.

b) Algoritmus teljesítmény: a piac-összekapcsolási algoritmus és a folyamatos kereskedési algoritmus képessége (i) a megoldások megtalálására vonatkozó folyamat megbízhatóságának biztosítására, (ii) a gazdasági többlet maximalizálására, és (iii) megfelelő szintű megismételhetőség és méretezhetőség biztosítására.

c) Várható használat: egy funkcionalitás minden egyes NEMO vagy TSO általi ésszerűen várt hatékony használatát jelenti.

d) Tartalékeljárási módszertan: a CACM Rendelet 36. cikk (3) bekezdése szerint kidolgozott, és a CACM Rendelet 9. cikke szerint jóváhagyott módszertan, beleértve minden olyan módosítását is, ami a hivatkozott 9. cikk szerint jóváhagyásra került.

e) Változáskezelési módszertan: a piac-összekapcsolási algoritmus és a folyamatos kereskedési algoritmus megváltoztatására vonatkozó kérelmek kezelésének valamennyi NEMO által közösen, valamennyi TSO-val együttműködésben kialakított módszertanát jelenti.

f) Korrekciós intézkedések: a piac-összekapcsolási algoritmus és a folyamatos kereskedési algoritmus teljesítményének romlása esetén valamennyi NEMO által a megfelelő teljesítmény helyreállítása érdekében végső eszközként alkalmazott intézkedés.

g) Hatékony használat: egy funkcionalitás minden egyes NEMO vagy TSO általi, megfigyelésen alapuló korábbi releváns használatát jelenti.

h) Meglévő másnapi algoritmus megoldás: az MCO Tervvel összhangban, a CACM Rendelet megjelenése előtti másnapi piac-összekapcsolási projekt keretében létrejött másnapi piac-összekapcsoláshoz egyes NEMO-k által fejlesztett és megvalósított algoritmust jelenti.

i) Meglévő napon belüli algoritmus megoldás: az MCO Tervvel összhangban, a CACM Rendelet megjelenése előtti napon belüli piac-összekapcsolási projekt keretében létrejött napon belüli piac-összekapcsoláshoz egyes NEMO-k által fejlesztett és megvalósított algoritmust jelenti.

j) Vészfolyamat módszertan: robusztus és megfelelő időzítésű vészfolyamatokra vonatkozó, a hatékony, átlátható és megkülönböztetéstől mentes kapacitásfelosztás biztosítása érdekében kifejlesztett, a CACM Rendelet 44. cikke szerint kidolgozott és a CACM Rendelet 9. cikke szerint jóváhagyott, és a 9. cikk szerint jóváhagyott módosítással módosított módszertan, arra az esetre, ha az egységes másnapi piac-összekapcsolási folyamat nem képes eredményeket hozni.

k) Funkcionalitás: a piac-összekapcsolási algoritmust és a folyamatos kereskedési algoritmust a másnapi és napon belüli algoritmus követelményeknek megfelelően támogató rendszerekben, kommunikációs folyamatokban és eljárásokban testett öltött bármely piaci vagy hálózati funkció vagy design elem.

l) Jövőbeli Követelmények: a piac-összekapcsolási algoritmus és a folyamatos kereskedési algoritmus funkcionalitásainak további kiterjesztése céljából szükséges, a CACM Rendelet 37. cikke szerint javasolt követelmények.

m) Kezdeti Követelmények: a piac-összekapcsolási algoritmus és a folyamatos kereskedési algoritmus működésének megkezdésekor megvalósítandó, a CACM Rendelet 37. cikke szerint javasolt követelmények.

n) MCO Terv: a piacösszekapcsolás-üzemeltető funkciók közös ellátására vonatkozó, a CACM Rendelet 7. cikk (3) bekezdése szerint kidolgozott és a CACM Rendelet 9. cikke szerint jóváhagyott terv, beleértve minden olyan módosítását is, ami a hivatkozott 9. cikk szerint jóváhagyásra került.

o) Menetrendezett forgalmak számítási módszertana: a CACM Rendelet 43. cikk (1) bekezdése és 56. cikk (1) bekezdése szerint kidolgozott és a CACM Rendelet 9. cikke szerint jóváhagyott módszertan, beleértve minden olyan módosítását is, ami a hivatkozott 9. cikk szerint jóváhagyásra került.

p) NEMO kereskedési központ: meghatározott menetrendkezelési területen való átadásra szóló, valamely

NEMO által fogadott ajánlatok összességét gyűjtő virtuális kereskedési pont.

q) Paradox módon elutasított ajánlatok: több piaci időegységet lefedő eladási/vételi ajánlatok, amelyek, bár ajánlati árak alacsonyabb/magasabb mint az átlagos piaci elszámoló ár az ajánlatban foglalt piaci időegységek mindegyikére, mégis elutasításra kerültek a piac-összekapcsolási algoritmus által azon az alapon, hogy ha elfogadásra kerültek volna, az átlagos piaci elszámoló ár az ajánlati árak alá/fölé csökkent/emelkedett volna, vagy a piac-összekapcsolási algoritmus által kalkulált gazdasági többlet csökkent volna.

r) Másnapi termékek és napon belüli termékek: azon termékek amelyek figyelembe vehetők az egységes masnapi vagy napon belüli piac-összekapcsolás tekintetében, és amelyek a CACM Rendelet 40. cikk (1) bekezdése és 53. cikk (1) bekezdése szerint kerültek kidolgozásra és a CACM Rendelet 9. cikke szerint kerültek jóváhagyásra, beleértve minden olyan módosításukat is, amelyek a hivatkozott 9. cikk szerint jóváhagyásra kerültek.

s) Változtatási kérelem: egy vagy több NEMO vagy TSO által a piac-összekapcsolási algoritmus vagy a folyamatos kereskedési algoritmus vagy azok használata tekintetében végrehajtandó bármely módosítás érdekében benyújtott formális kérést jelenti.

t) Menetrendkezelési terület: a 2017/1485/EU Rendelet 3(2) 91. pontja szerinti menetrendkezelési területet jelent legalább egy NEMO kereskedési központtal.

u) NEMO kereskedési központok közötti menetrendezett forgalom: NEMO kereskedési központok között mentrendezett, menetrendkezelési területeken vagy ajánlattételi övezeteken belüli vagy azok közötti villamosenergia-szállítás.

v) Használati tartomány: az algoritmus által támogatott valamely meghatározott funkcionalitás használatának becsült maximuma megfelelő méretezhetőségi feltételek esetén.

3. Hacsak az adott kontextusból más nem következik, és eltérő meghatározás hiányában:

a) az egyes számban használt kifejezések magukba foglalják a többes számot is és viszont;

b) a tartalomjegyzék és a fejlécek csak kényelmi célból kerültek beszúrára, és nem befolyásolják az Algoritmus módszertan értelmezését.

c) bármely jogszabályra, rendeletre, irányelvre, határozatra, végzésre, jogi eszközre, szabályzatra vagy egyéb aktusra hivatkozás alatt érteni kell annak hatályba lépett módosítását, kiterjesztését, újbóli kihirdetését is.

Algoritmusok

3. cikk

Algoritmus követelmények

1. Az algoritmus követelmények a CACM Rendelet 37. cikk (1) bekezdésének megfelelően a valamennyi TSO által javasolt közös követelménycsomagból, a valamennyi NEMO által javasolt közös követelménycsomagból, valamint a valamennyi TSO és valamennyi NEMO által együttesen javasolt közös követelménycsomagból tevődnek össze.

2. A piac-összekapcsolási algoritmusra és a folyamatos kereskedési algoritmusra vonatkozó közös

követelménycsomagot az Algoritmus módszertan megfelelően értendő 1. számú és 2. számú melléklete tartalmazza.

3. Valamennyi NEMO köteles fenntartani a (már megvalósított) funkcionalitások jelen Algoritmus módszertan 1. és 2. számú mellékletében rögzített követelményeknek való megfelelést.

4. A funkcionalitások bármilyen módosítása, beleértve a jövőbeli követelményeknek való megfelelés okán szükséges módosításokat is, csak változtatási kérelem alapján hajtható végre, amelynek tartalmaznia kell az alkalmazhatóságra és az algoritmus teljesítményére gyakorolt hatásra vonatkozó értékelést.

5. A piac-összekapcsolási algoritmusnak és a folyamatos kereskedési algoritmusnak támogatnia kell az ajánlattételi övezetek közötti és a menetrendkezelési területek közötti, valamint a NEMO kereskedési központok közötti menetrendezett forgalom számítását a másnapi, illetve napon belüli időtávokra vonatkozó menetrendezett forgalmak számítási módszertanának megfelelően.

6. A piac-összekapcsolási algoritmusnak és a folyamatos kereskedési algoritmusnak támogatnia kell minden másnapi és napon belüli terméket és minden, a jelen Algoritmus módszertan 1. és 2. számú mellékletében meghatározott követelménynek való megfelelést. Azonban, ha e támogatás az algoritmus teljesítményének romlásához vezet, valamennyi NEMO korrekciós intézkedés vagy változtatási kérelem útján a következőkhöz folyamodhat:

a) meghatározott termékekre vagy azok meghatározott ajánlattételi övezetben való használatára vonatkozó korlátozások alkalmazása, és/vagy

b) meghatározott algoritmus követelményekre, vagy azok használatára vonatkozó korlátozások alkalmazása, amennyiben ezen követelmények úgy kerültek meghatározásra, hogy rendkívüli mértékben befolyásolják az algoritmus teljesítményét.

A fenti korlátozások alkalmazásakor valamennyi NEMO köteles betartani a jelen Algoritmus módszertan 9. cikk (4) bekezdése szerinti szabályokat.

7. Valamennyi NEMO kötelessége annak biztosítása, hogy a piac-összekapcsolási algoritmus a CACM Rendelet 39. cikk (2) bekezdése szerinti eredményeket számítsa ki a CACM Rendelet 38. cikk (1) bekezdésében és 40. cikk (2) bekezdésében rögzített követelmények teljesítése mellett.

a) a piac-összekapcsolási algoritmus a SDAC-ban résztvevő összes ajánlattételi övezetre nézve maximalizálni törekszik a gazdasági többletet a következő kereskedési napra vonatkozóan, az övezetközi kapacitások és a maximális számítási időn belüli felosztási korlátok figyelembe vétele mellett. A piac-összekapcsolási algoritmus elősegíti a hatékony árképzést azáltal, hogy a határalapú árképzés elvét használja, ahol minden teljesült ajánlatnak ajánlattételi övezetenként és piaci időegységként egyforma ára van;

b) a piac-összekapcsolási algoritmusnak megismételhetőnek kell lennie, ami azt jelenti, hogy ugyanazon a hardveren és szoftveren, és ugyanazon konfiguráció mellett konzisztens módon ugyanazt az eredményt produkálja ugyanazon számú iteráció után. Valamennyi NEMO-nak képesnek kell lennie megismételni a piac-összekapcsolási algoritmus valamely meghatározott korábbi szállítási napra vonatkozó eredményét, amennyiben erre a szabályozó hatóság vagy az Ügynökség kéri a CACM Rendelet 82. cikk (1) bekezdés szerinti felügyeleti hatáskörében eljárva;

c) a piac-összekapcsolási algoritmusnak méretezhetőnek kell lennie, így biztosítva, hogy mindenkor megkülönböztetéstől mentes módon támogatni tudjon minden, az SDAC-ban való részvételre alkalmas ajánlattételi övezetet és NEMO-t, továbbá minden másnapi algoritmus követelmény teljesítését és minden felsorolt másnapi terméket, valamint azok várható és hatékony használata szerinti ésszerű használatát.

d) A piac-összekapcsolási algoritmusnak képesnek kell lennie együtt kezelni az egy piaci időegységet és több piaci időegységet magában foglaló termékekre vonatkozó ajánlatokat.

e) A piac-összekapcsolási algoritmusnak megbízhatónak kell lennie, ami azt jelenti, hogy képesnek kell lennie legalább egy megoldást találnia az operatív eljárásokban és határidőkben meghatározott időkorláton belül.

f) A piac-összekapcsolási algoritmusnak a CACM Rendelet 3. cikk (h) pontja szerinti tisztességes és szabályos árképzést kell nyújtania.

8. Valamennyi NEMO kötelessége annak biztosítása, hogy a folyamatos kereskedési algoritmus a CACM Rendelet 52. cikk (1) bekezdése szerinti eredményeket számítsa ki a CACM Rendelet 51. cikk (1) bekezdésében és 53. cikk (3) bekezdésében rögzített követelmények teljesítése mellett.

a) A folyamatos kereskedési algoritmus maximalizálni törekszik az egységes napon belüli piac-összekapcsolás ügyletenkénti gazdasági többletét a napon belüli időtávra vonatkozóan azáltal, hogy olyan ajánlatokhoz végez kapacitásfelosztást, amelyeknél a benyújtási árnak és időpontnak megfelelően kivitelezhető a párosítás, az övezetközi kapacitás és a felosztási korlátok figyelembe vétele mellett;

b) A folyamatos kereskedési algoritmusnak megismételhetőnek kell lennie, ami azt jelenti, hogy adott (i) ajánlatsor és hozzájuk kapcsolódó benyújtási idők, övezetközi kapacitások és felosztási korlátok mellett egy meghatározott szállítási napra és (ii) az algoritmus és ahhoz kapcsolódó IT berendezések megfelelő és alkalmas tárhely- és számítási kapacitása mellett az eredetileg kapott ugyanazon eredmény a meghatározott szállítási napra nézve reprodukálható.

c) A folyamatos kereskedési algoritmusnak méretezhetőnek kell lennie, így biztosítva, hogy mindenkor megkülönböztetéstől mentes módon támogatni tudjon minden, az SIDC-ben való részvételre alkalmas ajánlattételi övezetet és NEMO-t, továbbá támogatja minden napon belüli algoritmus követelmény teljesítését és minden felsorolt napon belüli terméket, valamint azok várható és hatékony használata szerinti ésszerű használatát.

d) A folyamatos kereskedési algoritmusnak képesnek kell lennie együtt kezelni az egy piaci időegységet és több piaci időegységet magában foglaló termékekre vonatkozó ajánlatokat.

4. cikk

Piac-összekapcsolási algoritmus

1. A piac-összekapcsolási algoritmusnak egyidejűleg legalább a következő eredményeket kell kiszámítania minden egyes piaci időegységre vonatkozóan:

a) egységes elszámoló ár EUR/MWh-ban mindegyik ajánlattételi övezetre és piaci időegységre vonatkozóan;

b) egységes nettó pozíció mindegyik ajánlattételi övezetre és piaci időegységre vonatkozóan;

c) a párosított mennyiségek minden egyes ajánlattételi övezetre és minden releváns piaci időegységre vonatkozóan;

d) az ajánlattételi övezetek közötti (egyenáramú rendszerösszekötő esetén rendszerösszekötőnként külön-külön) menetrendezett forgalom, a menetrendezési területek közötti menetrendezett forgalom, és a NEMO kereskedési központok közötti menetrendezett forgalom minden egyes releváns piaci időegységre vonatkozóan;

e) azon adatok, amelyek alapján az ajánlatok végrehajthatósága meghatározható; és

f) minden egyes tömb elfogadási rátája, a másnapi termékek leírása szerint.

2. A piac-összekapcsolási algoritmusnak ki kell számítania az ajánlattételi övezetek közötti és a menetrendkezelési területek közötti, valamint a NEMO kereskedési központok közötti menetrendezett forgalmat a másnapi időtávra vonatkozó menetrendezett forgalmak számítási módszertanának megfelelően.

3. A menetrendezett forgalom számítása céljából a piac-összekapcsolási algoritmus a következők szerint számítja a nettó pozíciót:

a) a több mint egy menetrendkezelési területből álló ajánlattételi övezetekre nézve az egyes piaci időegységre vonatkozó nettó pozíció menetrendkezelési területenként kiszámításra kerül; és

b) az olyan ajánlattételi övezetekre nézve, ahol több mint egy NEMO működik, az egyes piaci időegységre vonatkozó nettó pozíció NEMO kereskedési központként kiszámításra kerül.

4. A piac-összekapcsolási algoritmus a tömb ajánlatok és összetett ajánlatok különböző kombinációját értékeli ki a megoldás megtalálása érdekében, és megpróbálja feltárni a fennmaradó változók azon értékeit, amelyek teljesítik az optimalizációs egyenletben korlátként megjelenített piaci és hálózati követelményeket. Minden kiértékelt kombináció egy csomópont.

5. A működés megbízhatóságának biztosítása érdekében a piac-összekapcsolási algoritmus először meg kell, hogy találja az első olyan megoldást ami megfelel a bemeneti adatok által megszabott korlátoknak. A gazdasági többlet maximalizálása érdekében ezt követően új csomópontok felkutatásával magasabb gazdasági többletű megoldásokat keres addig, amíg rá nem talál az összességében vett optimális megoldásra és ellenőrzi ezt a gazdasági többlet maximalizálási folyamatában, vagy addig, amíg a 6. bekezdésben hivatkozott határidő le nem jár. Abban az esetben, ha a piac-összekapcsolási algoritmus kettő vagy több egyenlő mértékű gazdasági többletet biztosító megoldást talál, közülük azt kell kiválasztania, amelyik a legnagyobb kereskedett mennyiséget biztosítja.

6. Rendes működési körülmények között valamennyi NEMO a piac-összekapcsolási algoritmust az időhatárra vonatkozó kritérium szerint használja, amelynek a 4. cikk (18) bekezdésben hivatkozott operatív eljárásokban és határidőkben meghatározott maximális számítási idővel kell azonosnak lennie.

7. A piac-összekapcsolási algoritmus minden megtalált megoldás tekintetében ellenőrzi, hogy az optimalizációs egyenletben korlátként megjelenített minden piaci és hálózati követelmény érvényesül-e a NEMO-k és TSO-k közötti megegyezés szerinti tűréshatáron belül. Az utolsó olyan megoldás lesz a piac-összekapcsolási algoritmus lefuttatásának eredménye, amely teljesíti ezt a követelményt.

8. A piac-összekapcsolási algoritmusban használt ajánlatoknak anonímnak kell lenniük, és megkülönböztetéstől mentes módon kell őket feldolgozni. Tilos annak azonosítása, hogy az ajánlat mely piaci szereplőtől vagy NEMO-któl származik.

9. A koordinátor által működtetett piac-összekapcsolási algoritmus egyszeri lefuttatása keretében kell kiszámítani az SDAC-ban részt vevő valamennyi NEMO kereskedési központra vonatkozó eredményeket.

10. Hozzáférést kell biztosítani a piac-összekapcsolási algoritmus CACM Rendelet 39. cikk (1) bekezdésében hivatkozott bemeneti adataihoz minden olyan felhatalmazott üzemeltető részére, aki jogosult a piac-összekapcsolási számítást párhuzamosan lefolytatni.

11. Rendes működési körülmények között, valamennyi NEMO-nak a piacösszekapcsolás-üzemeltető funkcióba be kell nyújtania ajánlataikat az operatív eljárásrendben meghatározott időpontig, különben tartalékeljárást kell lefolytatni a tartalékeljárási módszertan szabályai szerint.

12. Rendes működési körülmények között, valamennyi NEMO aki piacösszekapcsolás-üzemeltető funkciót lát el, meg kell adja (i) valamennyi TSO, valamennyi összehangolt kapacitászámítás felelős és valamennyi NEMO részére az SDAC fenti 1. bekezdés (a), (b), és (c) pontjaiban hivatkozott eredményeit és (ii) valamennyi NEMO

részére a fenti 1 bekezdésben részletezett eredményeket, a szállítást megelőző nap piaci idő szerinti 13:00-ig, de minden esetben legkésőbb 15:30-ig.

13. Valamennyi NEMO köteles megadni a TSO-knak az ajánlattételi övezetek közötti és a menetrendkezelési területek közötti fenti (2) bekezdésben hivatkozott, és a másnapi időtávra vonatkozó menetrendezett forgalmak számítási módszertanának megfelelően kiszámított menetrendezett forgalmat.

14. Valamennyi NEMO-nak folyamatos kutatás-fejlesztési tevékenységet kell folytatnia a piac-összekapcsolási algoritmus teljesítményének további javítása érdekében a 3. cikk (7) bekezdés c) pontjában említett megfelelő méretezhetőség biztosítása, és az árképzés tisztességességének a 3. cikk (7) bekezdés f) pontjának megfelelő ellenőrzése és megőrzése érdekében.

15. Valamennyi NEMO gondoskodik arról, hogy a piac-összekapcsolási algoritmus megfeleljen az alábbi algoritmus követelményeknek:

a) 2018. augusztus 1-re a piac-összekapcsolási algoritmusnak képesnek kell lennie támogatni:

(i) minden, a jelen Algoritmus módszertan 1. számú mellékletében felsorolt kezdeti követelményt, a jelen bekezdés b) pontjában hivatkozott követelmények kivételével.

(ii) a 3. cikk (7) bekezdés a) pontjában említett gazdasági többlet maximalizálásra vonatkozó követelményt; és

(iii) az eredmények átadására vonatkozó követelményt, az (1) bekezdés szerint.

b) 2018. november 1-re a piac-összekapcsolási algoritmusnak képesnek kell lennie támogatni:

(i) egy ajánlattételi övezeten belül több NEMO működésének követelményét;

(ii) a 3. cikk (7) bekezdés c) pontjában említett méretezhetőségre vonatkozó követelményt; és

(iii) a menetrendezett forgalom számítására vonatkozó, a (2) bekezdésben említett követelményt.

c) 2020. február 1-re a piac-összekapcsolási algoritmusnak képesnek kell lennie támogatni a 3. cikk (7) bekezdés b) pontjában említett megfelelő megismételhetőség követelményét; és

d) 2022. augusztus 1-re a piac-összekapcsolási algoritmusnak képesnek kell lennie támogatni a jelen Algoritmus módszertan 1. mellékletében felsorolt jövőbeli követelményeket.

16. A piac-összekapcsolási algoritmus menetrendezett forgalmak számítási funkcionalitásának határidőben történő megvalósítása a másnapi időtávra vonatkozó menetrendezett forgalmak számítási módszertana végleges jóváhagyásának a függvénye. Ha a másnapi időtávra vonatkozó menetrendezett forgalmak számításának elfogadott módszertana a meglévő másnapi algoritmus megoldásban jelenleg bevezetett menetrendezett forgalom számításhoz képest változtatást tesz szükségessé, akkor a menetrendezett forgalom számítási funkcionalitás elkészítésének határideje a másnapi időtávra vonatkozó menetrendezett forgalmak számítási módszertanának végleges jóváhagyásától számított 12 hónappal elhalasztódik.

17. Valamennyi NEMO és TSO közösen ki kell, hogy alakítsa a piac-összekapcsolási algoritmus operatív eljárásait és határidőit a CACM Rendelet 48. cikkében foglalt követelményeknek való megfelelés érdekében. Ezen operatív eljárások és határidők meghatározzák az SDAC piac működtetésének NEMO-k és TSO-k közötti koordinációjának módját, rendes és különleges helyzetekre nézve egyaránt, részletezik továbbá a végrehajtandó releváns intézkedéseket, a releváns tárggyal, ütemezéssel és folyamatokkal együtt. Ezen operatív eljárásoknak és határidőknek a CACM Rendelet 36. cikk (3) bekezdése szerint kidolgozott tartalékeljárási módszertanra is vonatkoznia kell.

18. Valamennyi NEMO évente jelentést nyújt be valamennyi szabályozó hatósághoz a piac-összekapcsolási algoritmus működése során felmerült incidensekről, és a tartalékeljárások és vészjeljárások tartalékeljárási módszertan és vészjeljárás módszertan szerinti alkalmazásáról. A jelentés legalább a piac-összekapcsolási algoritmus üzemét érintő incidensek és a tartalékeljárások és vészjeljárások alkalmazásának listáját tartalmaznia kell, a felmerülésük okára adott magyarázattal és a jövőbeli elkerülésük céljából alkalmazott, vagy alkalmazni tervezett lépések bemutatásával.

19. Valamennyi NEMO évente jelentést nyújt be valamennyi szabályozó hatósághoz a piac-összekapcsolási algoritmusra vonatkozó kutatás-fejlesztési tevékenységekről. A jelentés tervezetéről valamennyi NEMO köteles CACM Rendelet 11. cikkének megfelelő fórumokon egyeztetni a releváns érdekelt felekkel, annak szabályozó hatóságokhoz történő benyújtását megelőzően. A jelentésnek tartalmaznia kell legalább az alábbiakat:

- a) a valamennyi NEMO által alkalmazandó, korábban elfogadott célok és megközelítések vonatkozásában folytatott kutatás-fejlesztési tevékenység státuszát; és
- b) a jövőbeli kutatás-fejlesztési tevékenység tervét, a várható munkaterhelésre vonatkozó becsléssel együtt.

20. Valamennyi NEMO köteles létrehozni és fenntartani egy, a piac-összekapcsolási algoritmusra vonatkozó részletes leírást tartalmazó dokumentumot, ami magában foglalja a másnapi időintervallumra vonatkozó menetrendezett forgalmak számítási módszertanának megfelelő menetrendezett forgalom számítás leírását is. Ezt a dokumentumot közzé kell tenni, és a piac-összekapcsolási algoritmus minden egyes új verziójával frissíteni kell. A dokumentumot nyilvános weboldalon keresztül valamennyi NEMO által nyilvánosan elérhetővé kell tenni.

5. cikk

Folyamatos kereskedési algoritmus

1. Piacösszekapcsolás-üzemeltető funkciójának részeként valamennyi NEMO gondoskodik arról, hogy a folyamatos kereskedési algoritmus legalább az alábbi eredményeket számítsa ki:

- a) az ajánlatok végrehajthatósága és az ügyletenkénti árak;
- b) nettó pozíció mindegyik SIDC-ben részt vevő ajánlattételi övezetre és minden egyes piaci időegységre vonatkozóan;
- c) az ajánlattételi övezetek közötti (egyenáramú rendszerösszekötő esetén rendszerösszekötőnként külön-külön) menetrendezett forgalom, a menetrendkezelési területek közötti menetrendezett forgalom és a NEMO kereskedési központok közötti menetrendezett forgalom minden egyes releváns piaci időegységre vonatkozóan;

2. A folyamatos kereskedési algoritmusnak tartalmaznia kell egy összesített ajánlati könyv ('SOB') modul és egy kapacitáskezelő modul ('CMM'). Az SOB modul kezeli az ajánlat benyújtást, ajánlat kezelést és ajánlat párosítást, míg a kapacitáskezelő modul kezeli és felosztja az övezetközi kapacitásokat és a felosztási korlátokat.

3. A folyamatos kereskedési algoritmusnak lehetővé kell tennie valamennyi NEMO számára az SOB modulhoz való kapcsolódást. Valamennyi NEMO helyi kereskedési megoldások útján nyújtja be az ajánlatokat a közös ajánlati könyv modulba. Minden, a helyi kereskedési megoldásban időben benyújtott érvényes ajánlat automatikusan bekerül az SOB modulba. A piaci szereplők nem jogosultak közvetlenül hozzáférni az SOB modulhoz.

4. A folyamatos kereskedési algoritmusnak ki kell számítania az ajánlattételi övezetek közötti és a

menetrendkezelési területek közötti, valamint a NEMO kereskedési központok közötti menetrendezett forgalmat a napon belüli időtávra vonatkozó menetrendezett forgalmak számítási módszertanának megfelelően. Ezen funkcionalitást valamennyi NEMO-nak valamennyi TSO-val közösen a szállítási modulon keresztül kell megvalósítania.

5. Az ajánlatok párosítását az SOB modulban kell elvégezni, függetlenül attól, hogy mely menetrendkezelési területről kerültek az ajánlatok benyújtásra, még az azonos területről benyújtott ajánlatok esetében is. Az SOB modulnak fenn kell tartania egy minden szerződésre vonatkozó konszolidált ajánlati könyvet a rendelkezésre álló övezetközi kapacitások és felosztási korlátok alapján.

6. A CMM információt kell, hogy nyújtson a pillanatnyilag rendelkezésre álló övezetközi kapacitásokról és felosztási korlátokról. Amikor övezetközi párosításra kerül sor, a szükséges övezetközi kapacitást implicit módon kell felosztani a CMM-ben.

7. Azon piaci szereplők, akik explicit hozzáférést igényelnek az övezetközi kapacitásokhoz a CACM Rendelet 64. cikke alapján, és a szabályozó hatóság vonatkozó jóváhagyása esetén, közvetlenül hozzáférhetnek a CMM-hez az explicit övezetközi kapacitás-felosztáslefolytatása céljából.

8. Az SOB-nak meg kell határoznia az egy menetrendkezelési területen belüli minden párosítható ajánlatnak a helyi nézetét.

9. Az SOB-nak determinisztikus párosítási eljárást kell alkalmaznia. Az SOB-ban az ajánlatok párosítása az ár-idő-prioritás elv szerint történik:

a.) Ár: az ajánlatokat mindig a legkedvezőbb áron kell teljesíteni. Ez azt jelenti, hogy a legjobb vételi ajánlatot, azaz a legmagasabb árú vételi ajánlatot mindig a legjobb eladási ajánlat, azaz a legalacsonyabb árú eladási ajánlat ellenében kell párosítani először.

b.) Idő: amikor egy ajánlat bekerül az SOB-ba, időbélyeggel kell ellátni. Az időbélyeg az egyforma árú ajánlatok elsőbbségi sorrendjének megállapítására szolgál. Azonos ár esetén a korábbi időbélyeggel rendelkező ajánlatok elsőbbséget élveznek a későbbi időbélyeggel rendelkezőkkel szemben.

10. Egy újonnan beadott ajánlat tekintetében a kereskedelmi tranzakció teljesítési ára párosítás esetén az SOB-ban már szereplő legkedvezőbb ajánlati ár:

a) Ha egy újonnan beérkező vételi ajánlatot egy már meglévő eladási ajánlathoz párosítanak, akkor az eladási ajánlatban megadott ár lesz a kereskedelmi tranzakció teljesítési ára.

b) Ha egy újonnan beérkező eladási ajánlatot egy már meglévő vételi ajánlathoz párosítanak, akkor a vételi ajánlatban megadott ár lesz a kereskedelmi tranzakció teljesítési ára.

11. Abban az esetben, ha egy lehetséges övezetközi kereskedelmi ügylet kerül azonosításra az SOB-ban, akkor az övezetközi kapacitás implicit felosztására vonatkozó kérést kell a CMM-be benyújtani. Az implicit kapacitásfelosztásra vonatkozó kérelmeket az explicit kapacitásfelosztásra vonatkozó kérelmekkel együtt kell várakozási sorba állítani, és az övezetközi kapacitást a felosztási korlátok figyelembe vétele mellett az érkezési sorrend elve szerint kell felosztani. Amennyiben a szükséges övezetközi kapacitás nem áll rendelkezésre, az övezetközi kereskedelmi ügylet nem kerül párosításra.

12. A CMM nem tehet különbséget az egyidőegységre vonatkozó termékek (például órás, félórás és negyedórás) párosításához szükséges implicit kapacitásfelosztási kérelmek, a felhasználó által definiált többajánlatos párosításához szükséges implicit kapacitásfelosztási kérelmek, és az explicit kapacitásfelosztáshoz szükséges kapacitásfelosztásra vonatkozó kérelmek között. Ezen implicit folyamatos párosítási és explicit felosztási kérelmek mindegyike egyaránt az érkezési sorrend elve alapján teljesítendő a CMM-ben.

13. A NEMO-k kötelesek megadni a TSO-knak az ajánlattételi övezetek közötti és a menetrendkezelési területek közötti, a fenti (4) bekezdésben hivatkozott, és a napon belüli időtávra vonatkozó menetrendezett

forgalmak számítási módszertanának megfelelően kiszámított menetrendezett forgalmakat.

14. Valamennyi NEMO-nak folyamatos kutatás-fejlesztési tevékenységet kell végeznie a folyamatos kereskedési algoritmus teljesítményének további javítása érdekében a 3. cikk (8) bekezdés c) pontjában lefektetett elvek szerinti megfelelő méretezhetőség biztosítása érdekében.

15. Valamennyi NEMO gondoskodik arról, hogy a folyamatos kereskedési algoritmus megfeleljen az alábbi algoritmus követelményeknek:

a) 2018. augusztus 1-re a folyamatos kereskedési algoritmusnak képesnek kell lennie támogatni:

- (i) minden, a jelen Algoritmus módszertan 2. számú mellékletében felsorolt kezdeti követelményt;
- (ii) a 3. cikk (8) bekezdés a) pontjában említett gazdasági többlet maximalizálásra vonatkozó követelményt;
- (iii) Egy ajánlattételi övezeten belül több NEMO működésének követelményét;
- (iv) a 3. cikk (8) bekezdés c) pontjában említett méretezhetőségre vonatkozó követelményt;
- (v) a 3. cikk (8) bekezdés b) pontjában említett megfelelő megismételhetőségre vonatkozó követelményt;
- (vi) az eredmények átadására vonatkozó követelményt az (1) bekezdés szerint; és
- (vii) a menetrendezett forgalom számítására vonatkozó, a (4) bekezdésben említett követelményt.

b) 2019. augusztus 1-re a folyamatos kereskedési algoritmusnak a kiegészített előnyben részesített szállítóra vonatkozó funkcionalitással kell frissülnie;

c) 2023. augusztus 1-re a folyamatos kereskedési algoritmusnak képesnek kell lennie támogatni minden, a jelen Algoritmus módszertan 2. mellékletében felsorolt jövőbeli követelményt.

16. A folyamatos kereskedési algoritmus menetrendezett forgalom számítási funkcionalitásának határidőben történő elkészítése a napon belüli időtávra vonatkozó menetrendezett forgalmak számítási módszertana végleges elfogadásának a függvénye. Ha a napon belüli időtávra vonatkozó menetrendezett forgalmak számításának jóváhagyott módszertana a meglévő napon belüli algoritmus megoldásban jelenleg bevezetett menetrendezett forgalom számításhoz képest változtatást tesz szükségessé, akkor a menetrendezett forgalom számítási funkcionalitás elkészítésének határideje a napon belüli időtávra vonatkozó menetrendezett forgalmak számítási módszertanának végleges jóváhagyásától számított 12 hónappal elhalasztódik.

17. Valamennyi NEMO és TSO közösen ki kell, hogy alakítsa a folyamatos kereskedési algoritmus operatív eljárásait és határidőit a CACM Rendelet 60. cikkében foglalt követelményeknek való megfelelés érdekében. Ezen operatív eljárások és határidők meghatározzák az SIDC piac üzemeltetésének NEMO-k és TSO-k közötti koordinációjának módját, rendes és különleges helyzetekre nézve egyaránt, részletezik továbbá a végrehajtandó releváns intézkedéseket, a releváns tárggyal, ütemezéssel és folyamatokkal együtt. Ezen operatív eljárásoknak és határidőknek a CACM Rendelet 36. cikk (3) bekezdése szerint kidolgozott tartalékeljárási módszertanra is vonatkozniuk kell.

18. Valamennyi NEMO évente jelentést nyújt be valamennyi szabályozó hatósághoz a folyamatos kereskedési algoritmus működése során felmerült incidensekről, és a tartalékeljárások és vészjelzések tartalékeljárási módszertan és vészjelzés módszertan szerinti alkalmazásáról. A jelentésnek tartalmaznia kell legalább a folyamatos kereskedési algoritmus üzemét érintő incidensek és a tartalékeljárások és vészjelzések alkalmazásának listáját, a felmerülésük okára adott magyarázattal és a jövőbeli elkerülésük céljából alkalmazott, vagy alkalmazni tervezett lépések bemutatásával.

19. Valamennyi NEMO évente jelentést nyújt be valamennyi szabályozó hatósághoz a folyamatos kereskedési algoritmusra vonatkozó kutatás-fejlesztési tevékenységekről. A jelentés tervezetéről annak szabályozó hatóságokhoz történő benyújtását megelőzően, valamennyi NEMO köteles a CACM Rendelet 11. cikkének megfelelő fórumokon egyeztetni a releváns érdekelt felekkel. A jelentésnek tartalmaznia kell legalább:

a) a valamennyi NEMO által alkalmazandó, korábban elfogadott célok és megközelítések vonatkozásában folytatott kutatás-fejlesztési tevékenység státuszát; és

b) a jövőbeli kutatás-fejlesztési tevékenység tervét, a várható munkaterhelésre vonatkozó becsléssel együtt.

20. Valamennyi NEMO köteles létrehozni és fenntartani egy, a folyamatos kereskedési algoritmusra vonatkozó részletes leírást tartalmazó dokumentumot, ami magában foglalja a napon belüli időtávra vonatkozó menetrendezett forgalmak számítási módszertanának megfelelő menetrendezett forgalom számítás leírását is. Ezt a dokumentumot közzé kell tenni, és a folyamatos kereskedési algoritmus minden új verziójával frissíteni kell. A dokumentumot nyilvános weboldalon keresztül valamennyi NEMO által nyilvánosan elérhetővé kell tenni.

3. CÍM

Az algoritmus teljesítményirányítása

6. cikk

A algoritmus teljesítményének nyomon követése

1. Valamennyi NEMO valamennyi TSO-val együttműködve köteles nyomon követni a piac-összekapcsolási algoritmus és a folyamatos kereskedési algoritmus teljesítményét, és a CACM Rendeletnek, valamint jelen módszertannak való megfelelésüket. Ezen nyomon követési tevékenységnek a jelen cikkben rögzített elveken kell alapulnia.

2. 2019. augusztus 1-re valamennyi NEMO, valamennyi TSO-val együttműködve közösen ki kell, hogy dolgozzon egy algoritmus nyomon követési módszertant, ami a jelen cikkben meghatározott elvek további részletes kifejtését kell, hogy tartalmazza, és amit valamennyi NEMO a jelen módszertan CACM Rendelet 9. cikk (13) bekezdése szerint javasolt módosításaként kell, hogy javasoljon. A CACM Rendelet 9. cikke szerinti jóváhagyását követően az algoritmus nyomon követési módszertan a jelen módszertan mellékletét fogja képezni.

3. A piac-összekapcsolási algoritmus tekintetében a (2) bekezdés szerinti algoritmus nyomon követési módszertan legalább az alábbiakat kell, hogy tartalmazza:

a) az algoritmus gazdasági többlet maximalizálására irányuló képességének vonatkozásában nyomon követendő releváns mutatókat, amelyek legalább a következők:

i. a gazdasági többlet mutatói;

ii. a számításra rendelkezésre álló idő korlátozottságából fakadó gazdaságitöbblet-veszteség mutatói, figyelemmel a kiterjesztett számítási időre;

iii. az algoritmus által a 4. cikk (5) bekezdése szerinti első megoldás megtalálására fordított időre vonatkozó mutatók;

iv. a paradox módon elutasított ajánlatokra vonatkozó mutatók;

v. a hálózati korlátozások teljesítésének mutatói.

b) az algoritmus megismételhetőségének nyomon követésére szolgáló mutatók, amelyeknek tartalmaznia kell legalább az algoritmus ugyanazon releváns kimenetei közötti különbségek mutatóit ugyanazon hardveres és szoftveres konfiguráción lefutattott ismételt számítások esetén.

c) az algoritmus méretezhetősége vonatkozásában nyomon követendő releváns mutatókat, amelyek legalább a következők:

- i. az ajánlattételi övezetek és hálózati korlátozások számának alakulására vonatkozó mutatók;
- ii. ajánlattételi övezetként az egyes terméktípusokra vonatkozóan benyújtott ajánlatok számának és a kapcsolódó összmennyiségnek az alakulására vonatkozó mutatók;
- iii. ajánlattételi övezetként az egyes terméktípusokra vonatkozó párosított ajánlatok és paradox módon elutasított ajánlatok számának és a kapcsolódó összmennyiségnek az alakulására vonatkozó mutatók;
- iv. az idő folyamán a hálózati korlátozások használata alakulásának mutatói;
- v. az algoritmus számítási folyamatának minden egyes fáziséval eltöltött időre vonatkozó mutatók;

d) a teljesítményromlás azonosításához szükséges releváns küszöbértékeket (azon belül a kritikus küszöbértékeket);

e) a nyomon követési tevékenység eredményéről szóló, valamennyi NEMO, valamennyi TSO, valamennyi szabályozó hatóság és a CACM Rendelet 11. cikke szerint releváns érdekelt feleknek szervezett fórumok felé teljesítendő különböző jelentések gyakoriságát, részletezettségét, bizalmas jellegét, és folyamatát.

f) a teljesítményromlás esetén szükséges, valamennyi TSO-val együttműködésben és valamennyi szabályozó hatóság tájékoztatása mellett követendő folyamatot.

g) a teljesítmény javítására vonatkozó szabályok bemutatását és részletes kifejtését; és

h) a harmadik feleknek kiadandó releváns információkat.

4. A folyamatos kereskedési algoritmus tekintetében a (2) bekezdés szerinti algoritmus nyomon követési módszertan legalább az alábbiakat kell, hogy tartalmazza:

a) az algoritmus gazdasági többlet maximalizálási képessége vonatkozásában nyomon követendő releváns mutatókat, amelyek legalább a következők:

- i. egy adott ajánlat feldolgozásának időigényére vonatkozó mutatókat;
- ii. egy adott kereskedelmi ügylet feldolgozásának időigényére vonatkozó mutatókat;
- iii. az összekapcsolásutáni eredmények előállításának időigényére vonatkozó mutatókat;

b) az algoritmus méretezhetőségének nyomon követése szempontjából releváns mutatókat, amelyek legalább a következők:

- i. a topológia alakulására vonatkozó mutatók az ajánlattételi övezetek és hálózati korlátozások száma szempontjából;
- ii. ajánlattételi övezetként az egyes terméktípusokra vonatkozóan benyújtott ajánlatok számának és a

kapcsolódó összmennyiség alakulásának mutatói;

c) ajánlattételi övezettként az egyes terméktípusokra vonatkozó párosított ajánlatok számának és a kapcsolódó összmennyiség alakulásának mutatóit;

d) a teljesítményromlás azonosításához szükséges releváns küszöbértékeket (azon belül a kritikus küszöbértékeket);

e) a nyomon követési tevékenység eredményéről szóló, valamennyi NEMO, valamennyi TSO, valamennyi szabályozó hatóság és a CACM Rendelet 11. cikke szerint releváns érdekelt feleknek szervezett fórumok felé teljesítendő különböző jelentések gyakoriságát, részletezettségét, bizalmas jellegét, és folyamatát.

f) a teljesítmény és a megfelelőség helyreállítása érdekében valamennyi TSO-val együttműködve és valamennyi szabályozó hatóság tájékoztatása mellett, szükség esetén lefolytatandó folyamatot.

g) a teljesítmény javítására vonatkozó szabályok bemutatását és részletes kifejtését; és

h) a harmadik feleknek kiadandó releváns információkat.

5. Az algoritmus teljesítményét a (3) és (4) bekezdések szerinti, és az algoritmus nyomon követési módszertanban tovább részletezett kritériumok alapján kell mérni. Abban az esetben, ha az algoritmus nyomon követési módszertannak megfelelően teljesítményromlás vagy valamelyik létrehozott funkcionalitásnak való megfelelés hiánya derül ki, valamennyi NEMO köteles:

a) haladéktalanul tájékoztatni valamennyi TSO-t és valamennyi szabályozó hatóságot;

b) kivizsgálni a lehető legteljesebb mértékben, és vizsgálata megállapításait megosztani a CACM Rendelet 11. cikkének megfelelően szervezett fórumokon a releváns érdekelt felekkel;

c) az algoritmus minden potenciális fejlesztési lehetőségét értékelni, ami változtatási kérelem után kerülhet bevezetésre;

d) az azonosított megoldást közölni valamennyi TSO-val és valamennyi szabályozó hatósággal, a releváns dokumentációval alátámasztva; és

e) adott esetben a 4. címbe leírt változtatáskérési eljárást kezdeményezni.

6. Valamennyi NEMO valamennyi TSO-val közösen évente jelentést készít és tesz közzé az algoritmus teljesítmény nyomon követésének eredményéről, ami legalább a következőket tartalmazza: (i) jelen cikk (1) és (2) bekezdésében említett valamennyi tételt; (ii) minden teljesítményromlási és valamely létrehozott funkcionalitásnak való meg nem felelési esetet; (iii) ezek előfordulása magyarázatának leírását és az alkalmazott vagy javasolt orvoslásukat vagy jövőbeli fejlesztéseket; és (iv) a CACM Rendelet 11. cikkének megfelelően az érdekelt feleknek szervezett fórumokkal lefolytatott egyeztetések megállapításainak bemutatását.

7. cikk

Méretezhetőség kezelése

1. Valamennyi NEMO garantálja bármely, az algoritmus teljesítményére hatással bíró funkcionalitásnak bármely NEMO vagy TSO általi használatát a használati tartomány által meghatározott felső határig, a megfelelő méretezhetőség követelményének figyelembevételével.

2. A használati tartomány valamennyi NEMO által valamennyi TSO-val együttműködésben közösen megegyezett várható használat függvényében számítandó, és a 10. cikknek megfelelő változtatáskezelési módszertanban szükséges meghatározni.

3. Valamennyi NEMO köteles nyomon követni bármely, az algoritmus teljesítményére hatással bíró funkcionalitásnak bármely NEMO vagy TSO általi hatékony használatát a 6. cikknek megfelelően.

4. Amikor az algoritmus támogat egy meghatározott funkcionalitást, a funkcionalitás hatékony használata és a várható használata szolgál a funkcionalitásnak az algoritmus teljesítményére gyakorolt hatására vonatkozó jövőbeli feltételezések alapjául (beleértve a más változtatási kérelmek tesztelését). Egy új funkcionalitás várható használata ugyanazon NEMO vagy TSO által benyújtott változtatási kérelemben jelölendő meg. Meglévő funkcionalitások tekintetében a várható használat a valamennyi NEMO megállapodása szerint, és a változáskezelési módszertanban meghatározott formula alkalmazásával kerül kiszámításra a hatékony használat értékének alapulvételével. A várható használati érték a változtatási kérelmeknek valamennyi NEMO által a változtatáskezelési módszertanban definiált időtávon gyakorolt hatásainak tesztelése céljából kerül alkalmazásra.

5. Valamennyi NEMO évenként felülvizsgálja az algoritmus teljesítményére hatással lévő funkcionalitások használati tartományát a méretezhetőség becsült szintje alapján, és jelentést készít erről az alábbi (7) bekezdés szerinti méretezhetőségi jelentésben.

6. Valamennyi NEMO évente megbecsüli a méretezhetőség szintjét a következő évekre nézve legalább az alábbi, a beérkezett változtatási kérelmekhez, és a kutatás-fejlesztési tevékenységhez kapcsolódó információk alapján:

- a) az SDAC és SIDC további ajánlattételi övezetekre és/vagy NEMO-kra való kiterjesztése;
- b) az egy ajánlattételi övezetben vagy menetrendkezelési területen belül több NEMO működésének bevezetése;
- c) a termékek és követelmények használatának további ajánlattételi övezetekre és/vagy NEMO kereskedési központokra való kiterjesztése; és
- d) a kutatás-fejlesztési tevékenységekből eredő várható eredmények.

7. Valamennyi NEMO évente elkészíti, közzéteszi és valamennyi szabályozó hatóság részére megküldi a méretezhetőségi jelentést, ami tartalmazza legalább:

- a) a méretezhetőség következő évekbeli becsült szintjére vonatkozó értékelés eredményét, valamint, hogy ezen szint megfelel-e a megfelelő méretezhetőség követelményének, ide értve a hatékony használatra, a várható használatra és a használati tartományra vonatkozó értékelést; és
- b) a kutatás-fejlesztési tevékenység tervezett projektjeit azok becsült munkaigényével.

8. cikk

Korrekciós intézkedések

1. Abban az esetben, ha valamennyi NEMO az algoritmus teljesítményének a használati tartományánál magasabb

összesített hatékony használat következtében beállt, a 6. cikk (3)d) pont és 6. cikk (4)d) pont szerinti küszöbértéknél alacsonyabb szintre történő váratlan csökkenését észleli, az algoritmus megfelelő teljesítményének fenntartása érdekében meghatározott korrekciós intézkedések alkalmazásáról dönthetnek.

2. Bármely NEMO és/vagy TSO jogosult korrekciós intézkedés alkalmazására vonatkozó javaslattal élni. A javaslatot valamennyi NEMO részére kell benyújtani a 10. cikkben meghatározott elveknek megfelelő változtatási kérelem formájában. A korrekciós intézkedés alkalmazását javasoló változtatási kérelem benyújtására vonatkozó előírásokat a 9. cikknek megfelelő változtatáskezelési módszertanban szükséges rögzíteni.

3. Valamennyi NEMO valamennyi TSO-val együttműködve objektív és megkülönböztetéstől mentes módon, a 11. cikkben rögzített elveknek megfelelően közösen értékeli ki a korrekciós intézkedés alkalmazását javasoló változtatási kérelmet. A korrekciós intézkedés alkalmazását javasoló változtatási kérelem értékelésére vonatkozó előírásokat a 9. cikknek megfelelő változtatáskezelési módszertanban kell rögzíteni.

4. Valamennyi NEMO valamennyi TSO-val együttműködve objektív és megkülönböztetéstől mentes módon, a 12. cikkben rögzített elveknek megfelelően közösen bírálja el a korrekciós intézkedés alkalmazását javasoló változtatási kérelmet. A korrekciós intézkedés alkalmazását javasoló változtatási kérelem elbírálásának folyamatára vonatkozó előírásokat a 9. cikknek megfelelő változtatáskezelési módszertanban kell rögzíteni.

5. Az (1) bekezdésben említett korrekciós intézkedéseket az algoritmus teljesítményére gyakorolt váratlan hatások feloldása érdekében korlátozott ideig lehet alkalmazni. A 4. cikk (15)d) és 5. cikk (15)c) pontjaiban hivatkozott határidők letelte után a korrekciós intézkedés alkalmazása maximum hat hónapig tarthat, amely határidő meghosszabbítása nem lehetséges.

6. Az (1) bekezdésben említett korrekciós intézkedéseknek az alábbiakra kell korlátozódni:

- a) a NEMO-k által használható termékkombinációk korlátai;
- b) az algoritmus követelményekre vonatkozó korlátok; és
- c) a termékek és követelmények használatának korlátai a használati tartomány alapján; és
- d) az algoritmus működéséhez, az algoritmus nyomon követési módszertanhoz vagy a változtatáskezelési módszertanhoz kapcsolódó paraméterek módosítása.

7. A 6. cikk (c) pontja szerinti korrekciós intézkedések csak abban az esetben alkalmazhatóak, ha a (6) bekezdés szerinti korrekciós intézkedések az algoritmus teljesítményének helyreállítására alkalmatlannak, vagy hatástalannak bizonyulnak.

8. Abban az esetben, ha valamennyi NEMO egy termék vagy követelmény használatának korlátozására vonatkozó korrekciós intézkedést alkalmaz, a (6) bekezdés c) pontja szerint a hatékony használat használati tartomány fölé emelkedése miatt, a változtatáskezelési módszertanban definiálandó erőforrás-megosztási szabályok szerint korlátozhatják ezen funkcionalitások használatát. Ilyen esetben valamennyi NEMO és valamennyi TSO intézkedéseket kell, hogy fogantosszon ezen megegyezett korlátozásoknak való megfelelés biztosítása érdekében. Amennyiben bármely NEMO vagy TSO megszegi ezen korlátozásokat és elmulasztja időben megtenni a szükséges intézkedéseket, mindegyik NEMO köteles ezt az illetékes szabályozó hatóság felé jelenteni.

9. Minden korrekciós intézkedésnek garantálnia kell a megkülönböztetéstől mentes bánásmód elvének érvényesülését a piaci szereplők és a NEMO-k között.

10. Valamennyi NEMO nyilvánosan ki kell, hogy hirdesse a korrekciós intézkedés alkalmazásának megkezdését vagy megszüntetését legalább 7 naptári nappal a megkezdést vagy megszüntetést megelőzően, és fenn kell, hogy tartson egy naprakész és nyilvánosan hozzáférhető listát a pillanatnyilag alkalmazott korrekciós intézkedésekről.

11. A korrekciós intézkedés bevezetésétől számított négy héten belül, valamennyi NEMO közzétesz egy, az alkalmazott korrekciós intézkedést bemutató és annak alkalmazásának indokait ismertető jelentést. A korrekciós intézkedés megszüntetését követően a jelentést ki kell egészíteni a valamennyi NEMO által a korrekciós intézkedés alkalmazására okot adó probléma elhárítására tervezett jövőbeli intézkedésekre vonatkozó információkkal.

4. CÍM

Az algoritmus változtatásának kezelése

9. cikk

Változtatáskezelési módszertan

1. Valamennyi NEMO valamennyi TSO-val együttműködve közösen kezeli a piac-összekapcsolási algoritmus és a folyamatos kereskedési algoritmus funkcionalitásainak és használatának megváltoztatásására vonatkozó változtatási kérelmeket a jelen cikkben rögzített elvek szerint.

2. 2019. augusztus 1-re valamennyi NEMO valamennyi TSO-val együttműködve közösen ki kell, hogy dolgozzon egy változtatáskezelési módszertant, és azt valamennyi NEMO a jelen Algoritmus módszertan CACM Rendelet 9. cikk (13) bekezdése szerint javasolt módosításaként elő kell, hogy terjesszen. A CACM Rendelet 9. cikke szerinti jóváhagyását követően a változtatáskezelési módszertan a jelen módszertan mellékletét fogja képezni.

3. A változtatáskezelési módszertan részletesen ki kell, hogy dolgozza a változtatási kérelem benyújtásának, kiértékelésének, elbírálásának és végrehajtásának 10. és 12. cikkben rögzített elveit. A változtatáskezelési módszertan különösen legalább az alábbiakat kell, hogy tartalmazza:

- a) a hatékony használat, várható használat és használati tartomány számításának 7. cikk (2) és 7. cikk (4) bekezdéseknek megfelelő módszertanát;
- b) a korrekciós intézkedés alkalmazását javasoló változtatási kérelem benyújtására és kiértékelésére vonatkozó rendelkezéseket a 8. cikk (2) és (4) bekezdésével összhangban;
- c) a funkcionalitások használatára vonatkozó korlátoknak az egyes NEMO-k és TSO-k közötti megosztásához kapcsolódó szabályokata 8. cikk (8) bekezdésének megfelelően;
- d) a változtatási kérelem benyújtásának folyamatát és sablonját a 10. cikk (2) bekezdésének megfelelően;
- e) a változtatási kérelmek értékelésére vonatkozó elveket és kritériumokat a 11. cikk (1) bekezdésével összhangban, beleértve az értékelés gyakoriságát a 11. cikk (4) bekezdésének megfelelően;
- f) a valamennyi NEMO és valamennyi TSO közötti koordináció módját a változtatási kérelmek elbírálása során a 12. cikk (1) bekezdésének megfelelően;
- g) a független választottbíróóság felállításának és tagjai kinevezésének folyamatát, valamint azon döntéshozatali folyamatot, amelynek eredményeként a választottbíróóság kötelező érvényű döntését meghozza a 12. cikk (5) bekezdésével összhangban.

4. A változtatáskezelési módszertan meghatározza továbbá a termékek vagy azok meghatározott ajánlattételi övezetben történő használatának vagy az algoritmus által támogatott követelményeknek a korlátozására vonatkozó döntéshozatali szabályait arra az esetre, ha nem megoldható minden termék vagy követelmény támogatása a 3. cikk (6) bekezdése szerint. Ezen szabályok nem diszkriminálhatnak a NEMO-k vagy TSO-k

között és, változtatási kérelmek esetén, a változtatási kérelmek és a már bevezetett követelmények, termékek és funkcionálisok között.

10. cikk

Változtatási kérelmek benyújtása

1. Bármely NEMO és/vagy TSO bármikor jogosult valamennyi NEMO-hoz a piac-összekapcsolási algoritmusra vagy a folyamatos kereskedési algoritmusra vonatkozó változtatási kérelmet benyújtani a használat, a meglévő funkcionálisok és új funkcionálisok bevezetése tekintetében.
2. A változtatást kérő NEMO(k) és/vagy TSO(k) a változtatáskezelési módszertanban ismertetendő sablon alkalmazásával és folyamat szerint nyújthatja be változtatási kérelmét valamennyi NEMO-hoz. A változtatást kérő NEMO(k) és/vagy TSO(k) teljeskörűen meg kell, hogy határozzák az igényüket, beleértve a várható használatot és minden, a rendszer egyéb folyamataira gyakorolt járulékos hatást is.
3. A valamennyi NEMO-hoz változtatási kérelmet benyújtó NEMO(k) és/vagy TSO(k) gondoskodni kötelesek arról, hogy a változtatási kérelem csak arányos és ellenőrzött hatást fejt ki az algoritmus teljesítményére, és a piac-összekapcsolási algoritmus vagy a folyamatos kereskedési algoritmus már bevezetett egyéb funkcionálisát jelentősen nem károsítja.
5. A változtatási kérelmeknek kompatibilisnek kell lenniük a követelményekkel, azok 4. cikk (15) és 5. cikk (15) bekezdésekben meghatározott határidőig történő bevezetését követően.
6. Bármely NEMO(k) vagy TSO(k) csatlakozhat(nak) a más NEMO(k) vagy TSO(k) által benyújtott változtatási kérelemhez. A változtatási kérelmet eredetileg benyújtó NEMO(k) vagy TSO(k) és a változtatási kérelemhez csatlakozó NEMO(k) vagy TSO(k) közösen dönthetnek a változtatási kérelem módosításáról.
7. Az algoritmus teljesítményének növelését célzó változtatási kérelmek valamennyi NEMO és/vagy TSO érdekében állónak tekintendő, és ilyen NEMO(k) és/vagy TSO(k) jogosultak az ilyen változtatási kérelmet valamennyi NEMO és/vagy TSO közös javaslatként meghatározni.
8. Bármely változtatási kérelemnek meg kell jelölnie, hogy a változtatás okán felmerülő kapcsolódó költségek nemzeti, regionális vagy közös költségként kezelendők-e a CACM Rendelet 80. cikk (2) bekezdése alapján.

11. cikk

Változói kérelmek értékelése és kezelése

1. Valamennyi NEMO valamennyi TSO-val együttműködve objektív és megkülönböztetéstől mentes módon közösen értékeli a változtatási kérelmet és közösen benyújtja a változtatási kérelem értékeléséről szóló jelentést. Az értékelést a jelen cikkben rögzített elvek és kritériumok szerint kell elvégezni. Ezen elvek és kritériumok tovább részletezhetők a változtatáskezelési módszertanban.
2. A változtatási kérelem értékelése során, valamennyi NEMO valamennyi TSO-val együttműködve figyelembe veszi a változtatási kérelem hatását a piacösszekapcsolás-üzemeltető funkcióra, rendszerekre és folyamatokra. A változtatási kérelemnek az algoritmus teljesítményére, a meglévő funkcionálisokra, a kapcsolódó rendszerekre és folyamatokra kifejtett hatása az új funkcionális várható használatának és a már meglévő funkcionálisok várható használatának együttes alapulvételével értékelendő, a műszaki megvalósíthatóság és az algoritmus nyomon követési módszertanban elfogadott teljesítmény-kritériumokkal való konzisztencia biztosítása érdekében.

3. A benyújtott változtatási kérelem értékelése az alábbi kategóriák egyikébe kell, hogy sorolja a kérelmeket:

a) nem bejelentendő változtatás (I. típus): olyan változtatás, aminek nincs kihatása a piaci szereplőkre, és nem gyakorol potenciálisan kedvezőtlen hatást az algoritmus teljesítményére, ezért az érdekelt felek tájékoztatása a változtatásról nem szükséges;

b) Bejelentendő változtatás (II. típus): olyan változtatás, ami nem gyakorol potenciálisan kedvezőtlen hatást az algoritmus teljesítményére, de kihatással van a piaci szereplőkre. Ilyen esetben az érdekelt feleket értesíteni kell a változtatásról legalább egy hónappal a bevezetést megelőzően.

c) Egyeztetendő változtatás (III. típus): olyan változtatás, ami potenciálisan kedvezőtlen hatást gyakorol az algoritmus teljesítményére. Ilyen esetben a NEMO-k kötelesek az érdekelt felekkel a releváns érdekelt felek bizottsága által elfogadott folyamat szerint egyeztetni, és válaszaikat figyelembe venni;

d) Módszertan módosítás (IV. típus): olyan változtatás, ami az Algoritmus módszertan vagy annak mellékletei módosítását igényli. Ilyen esetben valamennyi NEMO köteles a CACM Rendelet 9. cikk (13) bekezdése szerinti hivatalos módosítási eljárást követni, beleértve a CACM Rendelet 12. cikkében leírt egyeztetési folyamatot is.

4. A változtatási kérelem értékelését időszakosan, különböző időkeretek szerint kell lefolytatni, a változtatási kérelem benyújtásának és/vagy várható élesítési időpontjának alapul vételével, a következő bekezdésekben leírt kritériumok, és a változtatáskezelési módszertanban rögzített értékelési gyakoriság szerint.

5. Az ugyanazon bevezetési időkerethez kapcsolódó változtatási kérelmek értékelésekor azokat először kombináltan szükséges vizsgálni. Ha ezen kombináció a (2) bekezdésben hivatkozott teljesítmény-kritériumok megsértéséhez vezet, egy ismételt értékelést kell lefolytatni az egyedi hatásra vonatkozóan.

6. Amennyiben több változtatási kérelem külön-külön teljesíthető, de együtt nem, a következők szerinti prioritási sorrendet kell alkalmazni:

a) Először: az SDAC és SIDC kiterjesztése minden ajánlattételi övezetre és minden, az SDAC-ban és SIDC-ben való részvételre alkalmas NEMO-ra; és

b) Másodszor: az egy vagy több ajánlattételi övezetben használt termékek és követelmények kiterjesztésének támogatása.

7. Amennyiben a változtatási kérelmek egyidejűleg a fenti (6) bekezdés szerinti több elvet is érintenek, a változtatási kérelmek értékelését eseti jelleggel, a kérés speciális természetétől függően kell elvégezni.

8. Amennyiben a valamennyi NEMO által valamennyi TSO-val együttműködve elvégzett értékelés azt mutatja, hogy változtatási kérelem a jelen módszertan módosítását igényli, vagyis a IV-es típusba sorolható a (3) bekezdés értelmében, akkor a CACM Rendelet 9. cikk (13) bekezdésének megfelelő eljárást kell lefolytatni a kérelemmel kapcsolatban történő bármintemű döntés meghozatala előtt.

12. cikk

Döntéshozatal és a változtatási kérelmek végrehajtása

1. A változtatási kérelmeket valamennyi NEMO-nak valamennyi TSO-val együttműködve közösen kell jóváhagynia vagy elutasítania. Ezen együttműködés módja a változtatáskezelési módszertanban és a NEMO-k és TSO-k közötti esetleges megállapodásokban határozható meg.

2. Egy változtatási kérelem vonatkozásában a döntést 6 hónapon belül meg kell hozni azt követően, hogy

valamennyi NEMO kézhez vette a változtatási kérelmet.

3. A valamennyi NEMO valamennyi TSO-val együttműködve hozott döntését a 11. cikk (1) bekezdés szerinti értékelési jelentés és a CACM Rendelet 3. és 37. cikkében rögzített célok szerint indokolni kell.

4. Bármely NEMO(k) és/vagy TSO(k) jogosult a valamennyi NEMO által valamennyi TSO-val együttműködve az 1. bekezdés szerint hozott döntést megátadni független választottbíróság előtt, annak kötelező érvényű döntése iránti kereset benyújtása útján.

5. A független választottbírósgot valamennyi NEMO valamennyi TSO-val együttműködve közösen jelöli ki. A független választottbíróság felállításának és tagjai kinevezésének folyamatát, valamint azon döntéshozatali folyamatot, amelynek eredményeként a választottbíróság kötelező érvényű döntését meghozza, a változtatáskezelési módszertan határozza meg a 9. cikk (2) bekezdése alapján.

6. Saját döntés meghozatal helyett valamennyi NEMO valamennyi TSO-val együttműködve dönthet úgy, hogy az (1) és (2) bekezdés szerinti döntést független választottbírószág elé terjesztikötelező érvényű döntéshozatal végett.

7. Valamennyi NEMO köteles a változtatási kérelem státuszára vonatkozó minden releváns információt az összes érdekelt fél rendelkezésére bocsátani erre vonatkozó kérésük esetén.

8. Az átláthatóságnak a változtatási kérelem vonatkozásában történő biztosítása érdekében, a változtatási kérelem tekintetében hozott döntés meghozatala után, valamennyi NEMO valamennyi TSO-val együttműködve egy jelentést hoz nyilvánosságra, abban megjelölve a döntést, a döntést indokát, a döntés alapjául szolgáló elveket és a 11. cikk (1) bekezdése szerinti értékelési jelentést.

9. Minden elfogadott változtatási kérelmet ésszerű időn belül végre kell hajtani, szükség esetén a 11. cikk (6) és 11. cikk (7) bekezdésekben foglalt prioritási sorrend elvét követve.

5. CÍM

Átláthatóság és nyomon követés

13. cikk

Közzététel

1. Valamennyi NEMO köteles közzétenni és fenntartani egy, a CACM Rendelet 11. cikkének megfelelő fórumokon a releváns érdekelt felekkel egyeztetett és hivatalosan frissített dokumentumcsomagot.

2. Valamennyi NEMO közzéteszi, folyamatosan frissíti és az érdekelt felek fórumain egyezteteti a következő dokumentum-tervezeteket:

a) a piac-összekapcsolási algoritmus 4. cikk (20) bekezdése szerinti nyilvánosan közzétett leírását;

b) a folyamatos kereskedési algoritmus 5. cikk (20) bekezdése szerinti nyilvánosan közzétett leírását;

3. Valamennyi NEMO köteles kidolgozni és a megfelelő gyakorisággal közzétenni az alábbi jelentéseket:

a) a folyamatos kereskedési algoritmus és a piac-összekapcsolási algoritmus működése során felmerült incidensekről, és a tartalékeljárások és vészjeljárások tartalékeljárási módszertan és vészjeljárás módszertan szerinti alkalmazásáról szóló, a 4. cikk (18) bekezdése és az 5. cikk (18) bekezdése szerinti jelentést;

- b) a kutatás-fejlesztési tevékenységekről szóló, 4. cikk (19) bekezdés és 5. cikk (19) bekezdésnek megfelelő jelentést.
- c) az algoritmus teljesítménye ellenőrzésének eredményeiről szóló, 6. cikk (6) bekezdés szerinti jelentést;
- d) a méretezhetőségről szóló, 7. cikk (7) bekezdés szerinti jelentést;
- e) a korrekciós intézkedések alkalmazásáról szóló, 8. cikk (11) bekezdés szerinti jelentést; és
- f) a változtatási kérelmek elbírálásáról szóló, 12. cikk (7) bekezdés szerinti jelentéseket.

4. Valemennyi NEMO közzéteszi, fenntartja és folyamatosan frissíti a korrekciós intézkedések korábbi alkalmazásának nyilvántartását.

5. A CACM Rendelet 62. cikk (2) bekezdésének megfelelően valemennyi NEMO közzéteszi:

- a) az összes kereskedelem összesített mennyiségének értékét ügylettípusonként és ajánlattételi övezetenként - 2 érték szükséges, az eladási mennyiségek és a vételi mennyiségek;
- b) a mennyiség alapján súlyozott átlagos napon belüli árakat ügylettípusonként és ajánlattételi övezetenként¹; és
- c) az elmúlt kereskedési óra mennyiség alapján súlyozott átlagos napon belüli árai ügylettípusonként és ajánlattételi övezetenként².

Az információt legkésőbb a kereskedési napot követő nap 12:00 óráig közzé kell tenni.

14. cikk

Nyomon követés

1. A CACM Rendelet 82. cikk (1) bekezdése alapján a NEMO-k figyelemmel kíséréséért elsődlegesen felelős szabályozó hatóságokat vagy az egyéb érintett hatóságokat fel kell hatalmazni arra, hogy a releváns NEMO-tól bekérhessenek minden, az algoritmus teljesítményének felügyelete során használt információt és adatot, az SDAC és SIDC eredmények kiszámításához az algoritmusok által használt historikus bemeneti adatokat, valamint az algoritmusok forráskódjához való hozzáférést, titoktartási megállapodás feltételével. Ezen információkhoz és adatokhoz hozzáférést biztosítanak más szabályozó hatóságoknak és az Ügynökségnek.

2. A CACM Rendelet 82. cikk (1) bekezdése alapján a NEMO-k figyelemmel kíséréséért elsődlegesen felelős szabályozó hatóságokat vagy egyéb érintett hatóságokat fel kell hatalmazni arra, hogy a releváns NEMO-tól bekérhessenek az algoritmus eredmények szimulációját, tiszteletben tartva a jelen módszertan 3. cikk (7) bekezdés b) pontja és 3. cikk (8) bekezdés b) pontja szerinti megfelelő megismételhetőség követelményét. Ezen lehetőséghez hozzáférést biztosítanak más szabályozó hatóságok és az Ügynökség számára is.

6. CÍM

¹ Ezen mutató számításakor minden olyan ügylet figyelembe veendő és egyenlő módon súlyozandó, ahol vagy az eladó vagy a vevő vagy mindkettő a vonatkozó ajánlattételi övezetben található.

² Lásd a 1. lábjegyzetet.

Záró rendelkezések

15. cikk

Nyelv

A jelen Algoritmus módszertan hivatkozási nyelve az angol. A félreértések elkerülése érdekében, amennyiben a NEMO-k kötelesek a jelen javaslatot az illetékes nemzeti szabályozó hatóságok nemzeti nyelvére lefordítani, és a NEMO-k által a CACM rendelet 9(14) pontja alapján közzétett angol nyelvű változat és bármely eltérő nyelvű változat között ellentmondás merülne fel, abban az esetben az érintett NEMO-k kötelesek eloszlatni valamennyi ellentmondást azáltal, hogy benyújtják a jelen Algoritmus módszertan módosított fordítását az illetékes nemzeti szabályozó hatóságokhoz.